

(เฉพาะจังหวัดและกลุ่มจังหวัด)

รายงานการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สำนักกรรมการ 1
วุฒิสภา

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 วุฒิสภา

อีกทั้งควรมีการกำหนดแผนงานและโครงการภายใต้เงินนอกงบประมาณให้มีความชัดเจน และควรมีมาตรการจูงใจให้หน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินนอกงบประมาณมาใช้ในการจัดบริการสาธารณะให้มากยิ่งขึ้น

3) การจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนา

กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้รายงานผลการดำเนินการว่า ยังคงให้ความสำคัญกับการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนหลักอื่น ๆ ของประเทศ โดยยังคงเป้าหมายการวิจัยและพัฒนาของประเทศในภาพรวมทั้งภาครัฐและเอกชนมีสัดส่วนร้อยละ 2 ของ GDP ในปี 2570 และคงมาตรการการจูงใจให้ภาคเอกชนได้สิทธิจากการบริจาคเงินเข้ากองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมโดยได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีร้อยละ 300 ของเงินบริจาค

กระทรวงศึกษาธิการรายงานผลการดำเนินการว่าได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการวิจัยและนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์เพื่อเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม 529 ผลงานจาก 74 สถาบัน

จากการรายงานดังกล่าวเห็นได้ว่า มีการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะซึ่งสามารถเริ่มต้นได้ในภาวะที่มีข้อจำกัดด้านการคลังและคงมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อไป อย่างไรก็ตาม การจัดสรรงบประมาณประจำปีในโอกาสต่อไป ก็ควรพิจารณาเพิ่มงบประมาณเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของสัดส่วนงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ด้วย

4) การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาในเชิงพื้นที่

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ.ร. รายงานผลการดำเนินการว่าได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะไปจัดทำกรอบหลักเกณฑ์เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ภายใต้การประสานทุกระดับในพื้นที่ ในลักษณะแผนร่วม (One Plan) รวมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำโครงการที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์และผลกระทบในพื้นที่เป็น Project Based และเงื่อนไขของโครงการที่ควรสนับสนุนหรือไม่ (DO & DON'T) ซึ่งเป็นผลให้การจัดสรรงบประมาณมีความเข้มงวด เป็นไปตามกรอบตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กำหนด และสามารถลดความซ้ำซ้อนได้มาก ส่งผลให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยได้รับการจัดสรรต่ำกว่ากรอบวงเงินที่กำหนดไว้ที่จำนวน 28,000 ล้านบาท โดยได้รับการจัดสรร 17,311 ล้านบาทหรือต่ำกว่าถึงร้อยละ 37.8 อันเนื่องมาจากการเสนอขอรับงบประมาณของหลายจังหวัดที่ไม่สอดคล้องกับเงื่อนไข DO & DON'T และได้รับการจัดสรรลดลงจากปี 2564 จำนวนมาก

จากรายงานดังกล่าว มีข้อควรพิจารณาประกอบคือความเหมาะสมของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ใช้ในการจัดสรรว่า สมควรจะใช้หลักเกณฑ์จากการบริหารจัดการของทางราชการมาใช้เป็นเงื่อนไขประกอบการจัดสรรงบประมาณที่ประชาชนจะได้รับประโยชน์หรือไม่ เช่น การนำเรื่องการบริหารงบประมาณของฝ่ายบริหาร (ผลการดำเนินงานและการใช้จ่าย) มาเป็นหลักเกณฑ์การจัดสรร ย่อมไม่เป็นธรรมกับประชาชนในจังหวัด เพราะเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์จากศักยภาพการบริหารงานของภาครัฐ แต่ผลกระทบกลับไปเป็นเรื่องการปรับลดงบประมาณลง

อีกทั้งหลักเกณฑ์บางประการอาจย้อนแย้งกันเอง ซึ่งอาจจะไม่สะท้อนถึงเจตนาในการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือความเหลื่อมล้ำได้เท่าที่ควร นอกจากนี้ หลักคิดในการกระจายงบประมาณควรพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ โดยพิจารณาถึงมิติในเชิงพื้นที่ที่จะได้รับประโยชน์ เช่น ประโยชน์ที่จะได้รับเฉพาะในจังหวัดนั้น ๆ หรือได้รับประโยชน์ร่วมกันหลาย ๆ จังหวัด หรือเป็นภาพรวมของประเทศอย่างแท้จริงเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนในการกระจายงบประมาณลงไปในระดับพื้นที่

5) นอกจากนี้ยังมีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะหลายประการที่มีการรายงานผลการดำเนินการ เช่น การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ การจัดสรรงบประมาณให้แก่ อปท. การจัดสรรงบประมาณเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและการออม การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำที่มีแนวโน้มสูงขึ้นจากงบบุคลากรภาครัฐ การจัดสรรงบประมาณเพื่อการชำระหนี้เงินกู้ และการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุน ซึ่งจากการรายงานผลการดำเนินการยังไม่สามารถนำไปสู่เป้าหมายผลสัมฤทธิ์ตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะได้ เนื่องจากบางส่วนเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาอื่นในลักษณะลูกโซ่ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย หรือมีข้อจำกัดด้วยเรื่องงบประมาณ อย่างไรก็ตาม เมื่อได้เริ่มดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะไปแล้วหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ควรให้ความสำคัญและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

(2) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่มีต่องบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

1) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ลดลงตามรายได้ของรัฐบาลที่คาดว่าจะลดลง ในขณะที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ยังคงอยู่

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมชะลอตัวลง ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลที่ลดลง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รัฐบาลจัดเก็บรายได้สุทธิจำนวน 2,394,076 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ 336,924 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.3 และต่ำกว่าปีก่อน 172,032 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.7

จากข้อมูลล่าสุดพบว่า การจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (ตุลาคม 2563 – มิถุนายน 2564) มีจำนวน 1,738,161 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ 195,357 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.1 สะท้อนถึงการจัดเก็บรายได้ที่คาดว่าจะลดลงอย่างมีนัยสำคัญในปี พ.ศ. 2564 และ ปี พ.ศ. 2565

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 มีกรอบวงเงินทั้งสิ้น 3,100,000 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้าที่มีกรอบวงเงินที่ 3,285,962.5 จำนวน 185,962.5 ล้านบาท เป็นการตั้งงบประมาณแบบขาดดุลอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 โดยในปี พ.ศ. 2565 มีการตั้งงบประมาณแบบขาดดุลจำนวน 700,000 ล้านบาท

กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 ที่ลดลงนั้น เป็นการลดลงจากปี พ.ศ. 2564 ทั้งในส่วนที่เป็นรายจ่ายประจำประมาณร้อยละ 7.0 และรายจ่ายลงทุนประมาณร้อยละ 3.8 คงมีแต่รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ที่จัดสรรเพิ่มขึ้นจำนวน 1,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 1.0 การลดลงในส่วนที่เป็นรายจ่ายประจำนั้นอาจส่งผลกระทบต่อนโยบายสนับสนุนเศรษฐกิจ

หลากหลายและมีคุณภาพ รวมถึง ควรเสนอสัดส่วนวิสาหกิจเพื่อสังคมว่าก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจได้มากน้อยเพียงใด และควรมีการประสานความร่วมมือกับวิสาหกิจเพื่อสังคมระหว่างประเทศควบคู่ไปด้วย

9.2.22 จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(1) ด้วยงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ได้รับจัดสรรในจำนวนจำกัด แต่ที่ผ่านมาจังหวัดได้นำความต้องการในการซ่อมแซมและปรับปรุงถนนที่เป็นทางหลวงและทางหลวงชนบท ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท มาขอตั้งงบประมาณของจังหวัด เนื่องจากถ้าจะขอไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบก็ไม่ได้รับการตอบสนอง สาเหตุเกิดจากห้วงเวลาของการเสนอความต้องการของจังหวัดที่เสนอไปยังกรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท เกินเวลาที่หน่วยได้จัดทำความต้องการในการซ่อมแซมปรับปรุงถนนเพื่อขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณเสนอไปยังกระทรวงคมนาคมแล้ว หากจะให้กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท ดำเนินการก็จะต้องไปขอตั้งงบประมาณในปีถัดไปจึงมีข้อเสนอว่า สมควรให้กระทรวงมหาดไทย ประสานห้วงเวลาในการเสนอความต้องการการซ่อมแซมปรับปรุงถนนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดกับกระทรวงคมนาคม เพื่อให้ความต้องการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในการซ่อมแซมปรับปรุงถนนทางหลวงและทางหลวงชนบท ที่อยู่ในเขตชุมชนหรืออยู่ในที่มีประชาชนจำนวนมากใช้สัญจร ได้รับการเสนอความต้องการในการดำเนินการโดยใช้งบประมาณของกระทรวงคมนาคม

(2) กระทรวงควรให้ความสำคัญและประสานการจัดทำแผนงาน/โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการบูรณาการงบประมาณ 3 มิติ ได้แก่ มิติยุทธศาสตร์ (Agenda) มิติหน่วยงาน (Function) และมิติพื้นที่ (Area) ประกอบกับบางจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีโครงการที่สามารถตอบสนองและหรือสนับสนุนเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของแผนแม่บทและแผนย่อย ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่นอีก 5 ด้านด้วย อาทิ การก่อสร้างพัฒนาทางและโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวในพื้นที่ ส่งผลต่อเป้าหมาย/ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน หรือการสนับสนุนด้านการศึกษา/การกีฬา/สาธารณสุข ตอบสนองต่อเป้าหมาย/ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ด้วยอีกทางหนึ่ง เป็นต้น ดังนั้น การจัดทำแผนงาน/โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในลักษณะบูรณาการ 3 มิติดังกล่าว จะทำให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่าภายใต้สถานการณ์การเงินการคลังที่จำกัดในปัจจุบัน

(3) ควรนำปัญหาความเหลื่อมล้ำมาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนที่ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส หรือจังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ก็ได้รับในจำนวนที่ลดน้อยลง ดังนั้น เมื่อเทียบกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอื่น ๆ ที่มีฐานการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจดีแม้จะได้รับงบประมาณลดลงก็ยังคงเป็นจำนวนที่สูงเกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำขึ้น ซึ่งหากคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) นำเรื่องความเหลื่อมล้ำมาพิจารณากำหนด

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดก็จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ได้ระดับหนึ่ง

(4) ควรมีการติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภายหลังจากการได้รับจัดสรรงบประมาณว่ามีผลการดำเนินการเป็นอย่างไร มีประสิทธิภาพหรือบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์หรือไม่ รวมทั้ง ต้องสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบเพื่อเป็นการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพ

(5) การจัดสรรงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดพบว่ายังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาในพื้นที่เท่าที่ควร ทั้งที่ทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ซึ่งการที่จะได้มาซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ การพัฒนาและการรักษาทรัพยากรมนุษย์ให้ทำงานให้กับองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ล้วนต้องอาศัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดี ดังนั้น จังหวัดและกลุ่มจังหวัดควรมีการตั้งงบประมาณเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้นด้วยในปีงบประมาณต่อไป

(6) เพื่อให้จังหวัดสามารถแก้ไขปัญหาเร่งด่วน ชุกเฉิน ที่เป็นความเดือดร้อนของประชาชน ควรพิจารณาทบทวนเพื่อขยายขอบเขตของเงื่อนไขและวงเงินทดลองราชการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาอย่างเหมาะสมต่อไป

(7) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ควรมุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าการเกษตรปลอดสารพิษ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ และเตรียมความพร้อมเพื่อมุ่งสู่การเป็นครัวโลกอย่างสมบูรณ์ โดยควรพิจารณาอัตลักษณ์สินค้าในแต่ละท้องถิ่นด้วย นอกจากนี้ ควรเร่งรัดโครงการไทยแลนด์ริวีเอร์รา เพื่อเป็นการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ตอนบนของไทย หรือถนนเลียบชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทย (The Royal Coast หรือ Thailand Riviera) ในการดึงดูดเม็ดเงินการลงทุนเข้ามาในพื้นที่ เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวในพื้นที่เหล่านี้สู่ระดับนานาชาติ

(8) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยควรพิจารณามุ่งเน้นการพัฒนาในเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งเป็นหลัก เนื่องจากการกำหนดเป้าหมายการพัฒนา (Goal) เป็น “ศูนย์กลางการเกษตรการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวนานาชาติ โลจิสติกส์ที่สมบูรณ์ สิ่งแวดล้อมยั่งยืนและสังคมคุณภาพ” มีลักษณะเป็นเป้าหมายที่กว้างเกินไปและอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย รวมทั้ง ควรเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตของกลุ่มจังหวัดโดยมุ่งเน้นการส่งเสริมด้านการปศุสัตว์เพื่อเพิ่มทางเลือก โดยอาจกำหนดเป็นโครงการนำร่องในจังหวัดที่มีความพร้อมก่อนแล้วค่อยขยายไปยังจังหวัดอื่น นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดมีผลผลิตทางการเกษตรเป็นจำนวนมากที่บ่งบอกถึงความเป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่น จึงควรสนับสนุนและส่งเสริมให้สร้างแบรนด์ (Brand) และยกระดับสินค้าให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและเป็นการสร้างตลาดสินค้าเกษตรให้แก่กลุ่มจังหวัด พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ (logistics) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นเกษตรอัตลักษณ์

(9) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันควรคำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนาในด้านอื่นควบคู่ไปกับเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดที่กำหนดว่า “การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับโลก บนฐานความเข้มแข็งของภาคเกษตรและชุมชนอย่างยั่งยืน” อาทิ เป้าหมายการเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Education Hub) และเป้าหมายสุขภาพครบวงจร (Health Hub) เนื่องจากการตั้งเป้าหมายการพัฒนาในเรื่องการท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว หากมีเหตุการณ์ในลักษณะ

ของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่ทำให้การท่องเที่ยวหยุดชะงัก จะสร้างความเสียหายแก่เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดในวงกว้างและการฟื้นตัวจะทำได้ลำบาก

(10) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันควรบูรณาการการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล โดยมุ่งเน้นให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการเพื่อให้เป็นทิศทางเดียวกันและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่สามารถเสริมกันระหว่างเมืองหลักและเมืองรอง

(11) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนควรกำหนดนโยบายการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อรองรับการพัฒนาเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” สู่การปฏิบัติอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานีและจังหวัดนราธิวาสให้เป็นเมืองต้นแบบการค้าชายแดน ส่วนจังหวัดยะลาให้เป็นต้นแบบการพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีอยู่หลายโครงการในพื้นที่สามารถสะท้อนอัตลักษณ์หลายโครงการ โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานีและจังหวัดยะลามีผลผลิตทางการเกษตรที่บ่งชี้ถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น โดยเฉพาะทุเรียนที่ถือได้ว่าเป็นสินค้าอัตลักษณ์ของพื้นที่แต่เป็นที่รู้จักและรับรู้เฉพาะในท้องถิ่น และยังไม่มีการสนับสนุนอย่างจริงจังจึงควรสนับสนุนและส่งเสริมให้สร้างแบรนด์ (Band) และยกระดับสินค้าให้เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคทั่วไปและตลาดสินค้าเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นเกษตรอัตลักษณ์

(12) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนควรประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กำหนดแผนงานโครงการในการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง สามารถเพิ่มรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนได้จริง และลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ เนื่องจากจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับจังหวัดในภาคอื่น ๆ อีกทั้งได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงและเป็นงบประมาณที่กระจุกกระจาย

(13) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 ควรสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินการพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อนำไปสู่การเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular-Green Economy : BCG) ซึ่งเป็นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ตามเป้าประสงค์ที่กำหนดว่า “พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษที่ดีและทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน” รวมถึง ควรพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งหรือโลจิสติกส์ (Logistic Hub) พร้อมกับพิจารณาถึงแนวทางการกำหนดอัตราค่าขนส่งและวิธีการขนส่งอย่างเหมาะสม

(14) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ควรมุ่งเน้นการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายการเป็นเมืองแห่งคุณภาพชีวิต ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและนิเวศ แหล่งผลไม้และครัวสุขภาพไทย โดยการสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของแต่ละจังหวัดให้เห็นถึงในมิติเมืองหลวงแห่งไม้ดอกไม้ผล ไม้ประดับ สมุนไพร

(15) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ควรประสานความร่วมมือกับจังหวัดในกลุ่มจังหวัดเพื่อพิจารณาถึงจุดเด่นและจุดด้อยของแต่ละจังหวัด และกำหนดแนวทางเพื่อให้สามารถช่วยเหลือหรือส่งเสริมซึ่งกันและกันในลักษณะของการเกื้อหนุนกันของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และควรให้ความสำคัญกับการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร และกำหนดมาตรการแก้ปัญหาราคาสินค้าตกต่ำไว้

ในแผนพัฒนาจังหวัด และกำหนดมาตรการเพื่อให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการบริหารจัดการสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน

(16) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับเอกลักษณ์และเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากทุกจังหวัดมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่เน้นการพัฒนาในด้านการเกษตรเป็นหลักอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ต้องเพิ่มการสนับสนุนให้เกิดเกษตรสมัยใหม่ในพื้นที่ด้วย เพราะภาคเกษตรในพื้นที่ยังคงเป็นแบบเดิมเน้นพึ่งพาธรรมชาติเป็นหลักไม่สามารถขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจครัวเรือนโตขึ้นได้ นอกจากนั้น ยังต้องเพิ่มการบูรณาการและการเชื่อมโยงสินค้าการเกษตรในพื้นที่ด้วย เพื่อให้มีการสร้างศูนย์กลางด้านการขนส่งสินค้าการเกษตรสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(17) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 และ 2 ควรมีการต่อยอดและขยายผลโครงการต่าง ๆ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้การดำเนินการเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม พิจารณาปรับเปลี่ยนไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับโครงการที่มีการดำเนินการอยู่แล้ว โดยยึดโครงการโคก หนอง นา โมเดล เป็นต้นแบบ

(18) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ตอนล่าง 1 และ 2 ควรมีแนวทางการสนับสนุนเกษตรสมุนไพร เน้นให้เกิดการรวมกลุ่มพัฒนาองค์ความรู้ ผลิตภัณฑ์ และช่องทางการตลาดให้แก่ประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากในพื้นที่มีความหลากหลายเชิงเกษตรโดยเฉพาะพืชสมุนไพร โดยบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงสาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นต้น เพื่อช่วยส่งเสริมสนับสนุนเพิ่มองค์ความรู้ในการพัฒนาสินค้า

(19) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 และ 2 แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควัน ควรดำเนินการแก้ไขปัญหามอกควันไฟฟ้าที่ต้นเหตุ คือ เชื้อเพลิงและความร้อนโดยการนำเครื่องมือและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น โดรน ซึ่งช่วยให้สามารถมองเห็นสภาพความเสียหายได้ในมุมสูง แสดงผลได้อย่างรวดเร็ว ช่วยให้การวางแผนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็ว และปลอดภัยมากขึ้น หรือระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทางภูมิศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงจุดความร้อนที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ซึ่งมีไฟฟ้า เป็นต้น

(20) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 โดยเฉพาะจังหวัดน่านควรส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) เช่น ผ้าไหม ผ้าทอ และเครื่องเงิน อันเป็นอัตลักษณ์ชุมชนและมีชื่อเสียงเป็นที่นิยมอยู่แล้ว และด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ด้านการตลาดอาจจัดเป็นช่องทางออนไลน์ที่สามารถเข้าชมได้จากทั่วโลก ทั้งนี้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อยในกลุ่มจังหวัดเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

(21) กลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 มีโครงการของรัฐบาลขนาดใหญ่ในพื้นที่ คือ โครงการรถไฟทางคู่เด่นชัย – เชียงราย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาพรวมของทั้งกลุ่มจังหวัดที่ทางรถไฟผ่าน ได้แก่ จังหวัดแพร่ จังหวัดพะเยา และจังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะพื้นที่สถานีรถไฟซึ่งมีจำนวนมาก จึงควรพิจารณาวางแผนงบประมาณกลุ่มจังหวัดเพื่อจัดทำโครงการที่ช่วยสามารถบูรณาการ

และเชื่อมต่อการพัฒนากับโครงการขนาดใหญ่ของรัฐบาลได้ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภายในกลุ่มจังหวัด ในอนาคตได้

9.2.23 รัฐวิสาหกิจ

(1) ควรเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเพื่อให้สามารถแสวงหารายได้ให้มากพอที่จะสามารถเลี้ยงตัวเอง เพราะรัฐวิสาหกิจถือเป็นกลไกสำคัญของภาครัฐในการขับเคลื่อนประเทศ ทั้งงานบริการด้านสาธารณูปโภคในพื้นฐานและบริการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ ประสิทธิภาพและรูปแบบการบริหารรัฐวิสาหกิจจึงถือเป็นงานสำคัญลำดับต้น ๆ แต่พบว่ารัฐวิสาหกิจในปัจจุบันยังมีผลประกอบการที่ขาดทุน หรือมีรายได้ไม่พอค่าใช้จ่าย

(2) การทางพิเศษแห่งประเทศไทยควรพัฒนาพื้นที่ใต้ทางด่วนโดยออกแบบให้มีพื้นที่สีเขียวมากขึ้นเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี โดยทั้งนี้การออกแบบโครงการจะต้องออกแบบให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้พื้นที่ด้วย

(3) การทางพิเศษแห่งประเทศไทยควรบูรณาการความเชื่อมโยงการขนส่งในแต่ละเส้นทาง เพื่อให้ประชาชนได้เลือกใช้บริการขนส่งสาธารณะมากกว่าการใช้รถยนต์ของตนเอง เพื่อลดปัญหาการจราจรติดขัด โดยควรกำหนดค่าบริการอย่างเหมาะสมและไม่เป็นภาระกับประชาชนมากเกินไป

(4) การทางพิเศษแห่งประเทศไทยควรกำหนดแนวทางการบริหารจัดการการจ่ายเงินคืนกองทุนโดยเร่งด่วน เพื่อให้การใช้เงินกองทุนดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เนื่องจากโครงการที่ 2 ยังไม่ได้รับอนุมัติให้ก่อสร้างแต่กลับต้องมีภาระดอกเบี้ยจ่ายเงินคืนกองทุนทุกวัน

(5) การประปานครหลวงและการประปาส่วนภูมิภาคควรมีโครงการน้ำประปาที่มีคุณภาพ สามารถดื่มได้ในราคาที่เหมาะสม และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ควรกำหนดแนวทางช่วยลดภาระค่าน้ำประปาให้กับประชาชน โดยใช้กระบวนการผกผันที่ได้รับประโยชน์จากการลดการสูญเสียน้ำมาใช้เป็นส่วนลดหรือลดภาระค่าน้ำประปาให้แก่ประชาชน

(6) การยางแห่งประเทศไทยควรปรับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และการกำหนดผลสัมฤทธิ์ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับภารกิจที่หน่วยงานต้องดำเนินการในส่วนภารกิจที่ปฏิบัติควรมีการศึกษาวิจัยการแปรรูปหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่ายางพาราและแก้ปัญหายางพาราล้นตลาด เช่น การแปรรูปยางพาราสำหรับการปูพื้นผิวถนน และควรกำหนดนโยบายหรือมาตรการช่วยเหลือ เพื่อผลักดันการแก้ปัญหายางพาราล้นตลาด รวมถึง ควรเพิ่มศักยภาพการทำสวนยางทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อประโยชน์ในด้านการส่งออก การจ้างงานที่เป็นธรรม การจ้างงานในพื้นที่ ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรชาวสวนยางให้เป็นรูปธรรมและมีความชัดเจน

(7) การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยควรพิจารณาความเชื่อมโยงการเดินทางของรถไฟฟ้าแต่ละสายให้ถึงสถานีตรงเวลา และควรลดค่าเช่าที่จอดรถเพื่อให้มีการใช้บริการที่จอดรถเพิ่มมากขึ้น โดยบูรณาการการทำงานกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาการจราจรในระยะยาวและลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง